

БЪЛГАРСКИ ЕНЕРГИЕН И МИНЕН ФОРУМ BULGARIAN ENERGY & MINING FORUM

1. Анализ на социално-икономическите последици от закриване на група мини и топлоелектрически централи за периода 2010-2012 г. и обосновка на отлагателни действия за период от 5 години

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: КНСБ

ЗАВЪРШЕН: **Януари 2010**

Целта на анализа беше на база официални данни за развитието и перспективите на въгледобива, електропроизводството, електропотреблението в страната, както и предприетите мерки за екологично производство, да се изготви оценка на социално-икономическите последици в случай на прекратяване работата на някои големи горивни инсталации, както и да се анализира възможността за удължаване срока на експлоатация на тези инсталации и респективно - срока на експлоатация на въгледобивните мини-доставчици на въглища за същите.

Местният въгледобив осигурява с гориво термични централи, които произвеждат над 40% от електрическата енергия в страната. В допълнение, термичните централи осигуряват основна част от горещия и студен резерв в електроенергийната система. Закриването на група от въгледобивни мини и участъци в кратки срокове и без предварителна социална и икономическа подготовка е с изключително сложни последици и мащабен обществен резонанс.

В края на 2009 година България отчете преизпълнение на програмата за квотите на парникови газове по Протокола от Киото, но за жалост този резултат далеч не е вследствие от прилагането на гореизброените мерки, а е в резултат на големия брой спрели работни предприятия в годините на прехода, което не трябва да продължава. Готовността да се инвестира в екологични производства, както и да се плаща повече за зелена енергия е пряко свързана с равнището на доходите, които за страната ни са едни от най-ниските в ЕС.

С оглед на това в анализа експертния екип на БЕМФ оценени всички възможни последици, имащи отношение към закриването на мини, които осигуряват с гориво централите. Тяхното навременно разкриване и управление е от съществено значение както за икономиката, така и за облекчаване положението на пряко и косвено засегнатите.

Ликвидирането на съществена част от местния въгледобив е свързано с преки и косвени загуби за страната, като в анализа на БЕМФ са направени стойностни оценки за: необходимостта от бюджетни разходи за извеждане от експлоатация на големи горивни инсталации и въгледобивни мини; необходимостта от допълнителни, непредвидени разходи на средства от фонд „Безработица“; загубите от непостъпили средства в пенсионни, здравни и социални осигуровки; косвени загуби от непостъпили в бюджета ДДС.

Като цяло закриването (ликвидацията) на визираните инсталации ще изисква компенсации от порядъка на 420 млн. EUR. Това е общата сума, която ще обремени националната икономика.

Представената информация в анализа за състоянието на сектора и прогнозите за развитие на страната в близките години, в контекста на Програмата за прилагане на Директива 2001/80/ЕС

относно ограничаване на определени замърсители на въздуха от големи горивни инсталации, дават достатъчно основание за предприемане на спешни, съвместни мерки от страна на Правителството и синдикатите за избягване евентуални социални и икономически последици, в случай на спиране експлоатацията на конкретни големи горивни инсталации.